

«Мәдениет негізгі мектебі» КММ-нің тәрбие жұмысының сараптамасы

Мектептің 2024-2025 оқу жылына арналған тәрбие жұмысының жоспары бір тұтас тәрбие бағдарламасы және Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасымен 2024-2025 оқу жылына арналған нұсқаулық - әдістемелік хат бойынша жасалды. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту Министрінің «30» шілде 2024 жыл № 194 бұйрығына 2-қосымшасына сәйкес. "Адал адам-Адал еңбек-Адал табыс" ұлттық құрылтайының үшінші отырысында (2024 ж. 15 наурыз) Президент мемлекетті жаңғырту бастамаларын белгіледі. Мемлекет дамуының біртұтас көзқарасы және оған қол жеткізу үшін қоғамның күш-жігерін шоғырландыру белгіленді, сонымен бірге біздің еліміздің болашағының бейнесі «Әділетті Қазақстан – Адал азамат – Озық-ойлы ұлт» үштігінде көрініс табады

Тәрбие жүйесі тәрбиенің 6 құндылығы бойынша жүзеге асырылды

Тәрбиенің мақсаты: жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды сіңіретін ұрпақ тәрбиелеу. Тәрбиенің негізі – оқыту, тәрбие және дамудың бірлігін қамтитын үйлесімді дамыған тұлға «Толық адам» ұлттық идеалы болып табылады. Тәрбие – ұрпақты биік мұратқа жетелейтін сапалы білімнің тұғыры және тұлғаның адамгершілік тұрғыдан толысуын қамтитын үздіксіз процесс. Тәрбиенің мәні – ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде білім алушылардың тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру үшін жағдай жасау. Құндылықтар адамның белгілі бір әрекет етуге деген тұрақты сенімін білдіреді және жеке адамның да, бүкіл қоғамның да өркендеуінің негізі болып табылады. Құндылық білім алушының өмірлік ұстанымына, іс-әрекетіне, мінез-құлқына, дүниетанымына және этикалық нормаларды сақтауына әсер етеді. Мемлекет басшысы Қ. Тоқаев Ұлттық құрылтайдың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» атты үшінші отырысында сөйлеген сөзінде негізгі құндылықтарды атап өтті:

- Тәуелсіздік және Отаншылдық
- Бірлік және ынтымақ
- Әділдік және Жауапкершілік
- Заң және Тәртіп

- Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік
- Жасампаздық және Жаңашылдық

Бұл құндылықтар «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының (бұдан әрі – Бағдарлама) негізіне айналады. 2024-2025 оқу жылында білім беру ұйымдарында тәрбие жұмысы осы бағдарламаның негізгі ережелеріне сәйкес ұйымдастырылатын болады. Әрбір құндылық оқу процесінде жүйелі түрде көрінеді. Әр ай тұлғаны қалыптастыруға бағытталған іс-шараларды қамтиды:

- Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы
- Қазан – тәуелсіздік және отаншылдық айы
- Қараша – әділдік және жауапкершілік айы
- Желтоқсан – бірлік және ынтымақ айы
- Қаңтар – заң және тәртіп айы
- Ақпан – жасампаздық пен жаңашылдық айы
- Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы
- Сәуір – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы
- Мамыр – бірлік пен ынтымақ айы

-Әр айдың іс-шаралары күнделікті «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы»: үзіліс кезінде білім алушылардың бос уақытын ойын түрінде ұйымдастыру – асық, тоғызқұмалақ, бес тас және т.б.

- «Өнегелі 15 минут» – ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы күнделікті 15 минут жеке әңгімелесуі.

- «Үнемді тұтыну» – суды, тамақты, энергияны тұтыну бойынша күнделікті табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру: жадынамалар, нұсқаулықтар мен парақшалар әзірлеу

• «Күй күмбірі» – қоңыраудың орнына күйді пайдалану, сондай-ақ үлкен үзіліс кезінде күй тыңдау апта сайын:

• «Менің Қазақстаным» – оқу аптасының басында бірінші сабақта білім алушылар Қазақстан Республикасының Әнұранын орындайды

• «Апта дәйексөздері» – бүкіл білім беру ұйымның оқу және оқудан тыс іс-әрекетінің лейтмотиві ретінде қызмет ететін мақал-мәтелдер, халық даналығы, көрнекті тұлғалардың ұлағатты сөздері. Аптаның дәйексөздері ақпараттық стендтерде, Led-экрандарда, сынып тақталарында және т.б. орналастырылады.

• «Қауіпсіздік сабағы» – жол қозғалысы ережелерін, өмір қауіпсіздігі негіздерін зерделеу, білім алушылардың жеке қауіпсіздігін, қауіпсіз мінез-құлқын және т.б. сақтауы туралы сынып сағаты шеңберінде 10 минут ақпарат беру немесе әңгіме өткізу. жыл сайын:

• «ДосболLIKE» – буллингтің/әлімжеттіктің алдын алу және тиімді әрекет ету үшін жағдай жасау бойынша акциялар өткізу.

• «Әншуақ» – білім алушылар арасында қазақ тіліндегі әндерді насихаттауға бағытталған балалар әндері фестивалін өткізу.

• «Ақындар айтысы» – Республика күнін мерекелеу қарсаңында жас ақындардың сайыстарын өткізу.

-Пікірсайыс турнирлері – қоғамда орын алатын проблемаларды жариялы түрде талқылау және талдау арқылы білім алушылардың әлеуметтік және шығармашылық белсенділігін арттыру үшін пікірсайыс ойындарын өткізу.

- Мектеп парламентінің президентін сайлау – қазан айының үшінші сенбісі.
- «Күй күмбірі» домбырашылар челленджі – Наурыз мерекесі аясында күйлер орындау (таңдау бойынша).

Бағдарламада ұсынылған әлеуметтік жобалар:

- «Қамқор» – әлеуметтік жобаларды жүзеге асыру арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Еңбегі адал – жас өрен» – білім алушылардың әртүрлі мамандыққа деген қызығушылығын арттыру және еңбекқорлық идеясы арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Шабыт» – білім алушылардың шығармашылық әлеуетін ашу арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Ұшқыр ой алаңы» – тілдік дағдыларды дамыту және тақырыптық талқылау арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Smart bala» – инновациялық жобалар конкурсы арқылы құндылықтарды дәріптеу.
- «Балалар кітапханасы» – кітап оқуға және білім алуға қызығушылықты қалыптастыру. Назар аударыңыз! Білім беру ұйымдары білім алушылардың жасына және қажеттіліктеріне, өңірлік ерекшеліктеріне, сондай-ақ білім беру ұйымының бейіні мен түріне қарай жобаларды дербес таңдай алады. Білім күнін өткізу 1 қыркүйекте «Білім күнін» өткізу форматын білім беру ұйымдары дербес анықтайды және мектептің барлық қауымдастығының қатысуын қамтамасыз етеді. Білім күніне арналған сынып сағатының ұсынылып отырған тақырыбы: «Мектебім – мейірім мекені!». Мемлекеттік туды көтеру және гимнді орындау Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін пайдалану ережесіне сәйкес жүргізіледі. Педагогтер ұлттық құндылықтарды дәріптеуге, достық пен жауапкершілік, бір-біріне сыйластық құндылықтарын дарытуға мән беруі қажет.

Салтанатты жиынға мектеп білім алушыларының ата-аналары/заңды өкілдері, ата-аналар комитетінің мүшелері, оның ішінде бірінші сынып білім алушыларының ата-аналарының/заңды өкілдерінің бірінің іс-шараларға қатысуының маңызды екендігіне назар аудару қажет.

Мыналарды:

- балалардың жазғы демалыстан алған әсерлерін, сондай-ақ жаңа оқу жылынан не күтетіндерін талқылау;
- «Оқуға құштар мектеп» жобасы шеңберінде жазғы демалыс барысында оқылған кітаптарды талдау, бала үшін қызықты және маңызды оқиғаларды талқылау;
- заманауи интерактивті технологияларды, қосымша көрнекі құралдарды қолдану, мұражай, кітапхана ресурстарын пайдалану ұсынылады.
- Білім күні білім алушылар, олардың ата-аналары мен педагогтер арасында әлеуметтік желілерде 1-2 минуттық бейнеролик орналастыру бойынша «Мектебім – мейірім мекені» республикалық челленджін өткізілді.

2 қыркүйек күні “Біртұтас тәрбие” бағдарламасын жүзеге асыру мақсатында. “Менің Отаным-Қазақстан!” тақырыбында тәрбие сағаттары ұйымдастырылды. Қолайлы мектеп климатын, педагогтердің мінез-құлқы мен қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру және олардың білім алушылардың мінез-құлқына әсері Білім беру ұйымдарының басшылары мен педагогтері оқу-тәрбие процесінде қолайлы мектеп климатын, мінез-құлық және қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыруда шешуші рөл атқарады.

Осыған байланысты ұсынылады:

1. Мектеп климатын құру және қолдау
 - білім беру ұйымдарында қауіпсіздікті қамтамасыз ету;
 - ынтымақтастық пен қолдау атмосферасын қалыптастыру;
 - білім беру ұйымының оқу ортасын, оның ішінде сынып бөлмесінің ауа сапасын, температуралық режимін және жарықтандыруды жақсарту.
 2. Мінез-құлық және қарым-қатынас мәдениетін дамыту
 - «Біртұтас тәрбие» тәрбие бағдарламасының негізгі құндылықтарын қолдайтын ережелерді әзірлеу және енгізу;
 - білім беру процесінің барлық қатысушылары үшін этикалық нормаларды белгілеу;
 - барлық білім алушылардың тұлғалық өсуіне ықпал ететін инклюзивті орта құру.
 3. Мінез-құлық және қарым-қатынас мәдениетін қолдау
 - педагогтер, білім алушылар және ата-аналар / немесе заңды өкілдер арасында сыйластық қарым-қатынас орнату;
 - білім алушылар арасында достық пен өзара сыйластық қарым-қатынастарды дамытуға қолдау көрсету; – ата-аналармен ынтымақтастықты нығайту арқылы білім алушылардың әл-ауқатына жағдай жасау.
- Орта білім беру ұйымдарында кәсіптік бағдар беру жұмысын ұйымдастыру. Кәсіптік бағдар – білім алушының кәсіптік қызығушылықтарына, жеке қабілеттері мен психикалық-физиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес білім беру және кәсіптік мүмкіндіктер саласында, мамандық пен оқитын орнын еркін және саналы таңдау құқықтарын іске асыруына ақпараттар мен консультациялық көмек беру («Білім туралы» Заңы).

Мектепте кәсіптік бағдар беру жұмысы басшының тәрбие және бейіндік жұмыс жөніндегі орынбасарының, педагог-кәсіптік бағдар берушінің, сынып жетекшісінің, мектеп психологының, пән педагогтерінің, әлеуметтік педагогтердің басшылығымен «Педагог лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі №338 Бұйрығына сәйкес жүргізіледі.

Мектептегі кәсіптік бағдар беру жұмысының негізгі бағыттары:

Кәсіби ақпараттандыру

Кәсіптік ақпараттандыру кәсіптік бағдар беру мен білім беру процесінің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Кәсіптік ақпараттандырудың келесі бағыттарына назар аударуға болады:

1. Еңбек нарығының жай-күйі: Жаңа мамандықтар атласының өңірлік ерекшеліктерін ескере отырып, бос жұмыс орындарын, біліктілікке қойылатын

талаптарды, әртүрлі салалар мен кәсіптердің даму перспективаларын қоса алғанда, еңбек нарығының ағымдағы жай-күйі туралы деректерді ұсыну.

2. Кәсіптерге қойылатын талаптар: әртүрлі кәсіптерге қойылатын нақты талаптар туралы ақпарат.

3. Кәсіби өсу мүмкіндіктері: әртүрлі қызмет салаларында кәсіби және мансаптық даму мүмкіндіктерін қарастыру.

4. Кәсіпті игерудің нысандары мен шарттары: білім алудың және белгілі бір мамандыққа дайындықтың әртүрлі тәсілдері туралы ақпарат, соның ішінде оқу орындары, оқу курстары.

5. Өндірістің заманауи түрлері: өнеркәсіптің, ауыл шаруашылығының, қызметтердің және басқа да қызмет салаларындағы жұмыстың заманауи технологиялары мен әдістерімен танысу.

Назар аударыңыз! *«Қазақстан Республикасының орта білім беру ұйымдарында білім алушылардың кәсіптік бағдарлануын анықтау және диагностика жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 19 желтоқсандағы № 692 бұйрығы Кәсіби диагностика Білім алушылардың кәсіптік және жеке өзін-өзі анықтауының психологиялық аспектілерін диагностикалауға, олардың кәсіби бағытын таңдауға мүмкіндік беретін әдістерді қолдану ұсынылады.*

Кәсіби кеңес беру Келесі бағыттар бойынша кәсіптік кеңес беру ұсынылады:

- Мамандық таңдау. Білім алушының жеке психологиялық сипаттамалары мен мамандыққа қойылатын талаптарды ескеру.
- Кәсіби ұтқырлық. Кәсіби құзыреттерге қойылатын өзгермелі талаптарға сәйкес жеке-психологиялық қабілеттерін және кәсіптік даярлық деңгейін дамыту.

Кәсіби өзін-өзі анықтау. Мамандық таңдауда, кәсіби дамуда және өзінің жеке-кәсіптік әлеуетін іске асыру мүмкіндігінде өзін анықтау.

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының қызметкерлері әзірлеген орта білім беру ұйымдарында кәсіптік бағдар беру жұмысын ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі ұсынымдар:

1. Білім беру ұйымдарында кәсіптік әлеуетті дамыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

2. ҚР орта білім беру ұйымдарында кәсіптік бағдар беру жұмысының моделін құру әдіснамасын әзірлеу

3. Педагог-кәсіби бағдар берушілерге арналған әдістемелік ұсынымдар

4. Орта білім беру ұйымдарындағы кәсіптік бағдар беру жұмысы бойынша (әдістемелік кабинеттердің басшылары, мектеп директорларының орынбасарлары, сынып жетекшісі, пән педагогтері, педагог-психологтар үшін) әдістемелік ұсынымдар

5. Білім алушыларды үздіксіз кәсіптік бағдарлау жүйесін құру стратегиясы бойынша әдістемелік ұсынымдар

Ата-аналарға педагогикалық қолдау орталықтарының қызметін ұйымдастыру

Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталықтары балаларды оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша мектептер мен ата-аналардың өзара іс-қимылын күшейту, ата-аналар арасында оң мәдениетті дамыту мақсатында ұйымдастырылады.

Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсетудің міндеттері:

1. балалардың әл-ауқатын қамтамасыз ету үшін позитивті ата-ана мәдениетін, ата-аналардың психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік құзыреттерін дамыту үшін ата-аналарға жүйелі педагогикалық қолдауды ұйымдастыру;
2. орта білім беру ұйымы мен отбасы арасындағы балаларды тәрбиелеу мен дамытудағы өзара іс-қимылды нығайту;
3. балаларды тәрбиелеу және дамыту үшін ата-аналардың жауапкершілігін арттыру.

Ата-аналарға педагогикалық қолдау орталықтарының қызметін ұйымдастырудың ерекшеліктері:

- басшының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары орталықтың қызметін ұйымдастыруды жүзеге асырады: жоспарлау, кесте құру, бақылау;
- ата-аналарға педагогикалық қолдауды сынып жетекшілері, педагогпсихологтар, әлеуметтік педагогтар, қосымша білім беру педагогтері жүзеге асырады;
- ата-аналардың сұранысын ескере отырып, ұсынылатын бағдарламаның 30% - на дейінгі көлемде сабақтардың тақырыптарын өз бетінше анықтауға жол беріледі;

- қосымша ата-аналар жұртшылығының аға буынының белсенді өкілдерін тарта отырып, «Даналық мектебі» клубын ұйымдастыру ұсынылады.

Ата-ана тәрбиесі барысында келесі интерактивті формалар қолданылады: дөңгелек үстел (пікірталас, пікірталас); миға шабуыл (брейнсторм, ми шабуылы); іскерлік және рөлдік ойындар; case-study (нақты жағдайларды талдау, ситуациялық талдау); мастер-класс; тренинг, тренингтік жаттығу.

2024–2025 оқу жылында ата-аналарды қолдау орталықтары әртүрлі жас топтарындағы балалардың ата-аналары үшін 2.0 бағдарламасын ұсынылады. Сабақтардың мазмұны балалардың физикалық, когнитивтік, эмоционалдық және әлеуметтік әл-ауқатын қамтамасыз етуде ата-аналардың құзыреттілігін дамытуға арналады.

Психикалық денсаулық, ұйқы, тамақтану, есте сақтау, ойлау, қарым-қатынас дағдыларын дамыту, эмпатия, қауіпсіз мінез-құлық мәдениеті және т.б. мәселелері қарастырылады

«Біртұтас тәрбие» бағдарламасының (бұдан әрі – Бағдарлама) 2024-2025 оқу жылында білім беру ұйымдарында тәрбие жұмысы осы бағдарламаның негізгі ережелеріне сәйкес іс-шаралар ұйымдастырылған :

- **Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы:**

5 қыркүйек Қазақстан Республикасы халқының тілдері күні мерекесіне арналған «Тілім менің - аманат болған ғасырдан... » атты онкүндігінің ашылу салтанаты өтті.

“Тіл - әр халықтың байлығы” атты кітап көрмесі өтті.

«Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық пен қылмыстың алдын алу» тақырыбында оқушыларға бейнебаян көрсетіп, ата-аналар чатына жолданылды

Біртұтас тәрбие бағдарламасы" аясында, "ОТБАСЫ - ТӘРБИЕНІҢ АЛТЫН БЕСІГІ!" атты челленджі өткізді.

"Таза Қазақстан" экологиялық акциясы жалғасын табуда.

әр аптаның сынып сағаттар мен жеке қауіпсіздік сағаттары жоспар бойынша өткізіліп жатыр:

Білім беру объектісін терроризмге қарсы қорғау кезіндегі іс-қимыл алгоритмдерін пысықтау мақсатында оқу-жаттығулар өткізілді:

АПҚО АРНАЛҒАН ЖИНАЛЫС "БАЛА ҚАУІПСІЗДІГІ- ҚОҒАМ КЕЛЕШЕГІ"

«Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық- эпидемиологиялық қағидалар»

• Қазан – тәуелсіздік және отаншылдық айы- жоспар бойынша өткізілген іс шаралар тізімі:

"Ұстаздар күніне" орай ұйымдастырылған "Дублер күні" жоспар бойынша іс-шаралары өтті :

25 қазан «Республика күні» , « Жас ұлан» ұйымының қатарына қабылдау рәсімі өтті <https://www.facebook.com/share/p/ckTMMxpAEwDmnhtb/>

Мектеп президентін сайлау науқаны өз мәресіне жетті. Дауыс көп жинаған оқушы 9-сынып оқушысы Дәулетбек Айтуар

<https://www.facebook.com/share/p/n9wKQJBFSoe1Z4T9/>

<https://www.facebook.com/share/p/sMStQjuanSjfSMN8/>

Рақымжан Қошқарбаевтың 100 жылдығына орай 7мен 9 сынып оқушыларына біріңғай оқу сағатын өткізді

<https://www.facebook.com/share/p/GqZx4m63LoAJ4Pjf/>

Барлық жұмыс мектеп әкімшілігімен және сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестігімен тікелей ынтымақтастықта жүргізілді. Тәрбие процесіне 6 сынып жетекшілері қатысты, атап айтсақ: 1-3 сынып жетекшісі Шетеннова Н., 2-4 сынып жетекшісі Мажимова Г.А ., 5 сынып жетекшісі Шадетхан А ., 6 сынып жетекшісі Бүркітбаева А.Р., 7-8 сынып жетекшісі Аузарова У.И., 9 сынып жетекшісі Қыдырмин Р.Қ. Тәрбие процесін ұйымдастыруда сынып жетекшілеріне әлеуметтік ұстаз, педагог-психолог, аға тәлімгер сондай-ақ сынып жетекшілерінің және пән мұғалімдерінің әдістемелік бірлестіктері көмек көрсетті. Ерекше назар аударуды қажет ететін білім алушылармен жұмысты психолог Джеббаева Г.Б.ұйымдастырды. Әлеуметтік саланы , оқушылардың тамақтануы, күнделікті сабаққа қатысуын қадағалаған әлеуметтік ұстаз Батаева Г.Қ., Оқушылар ұйымы мен жұмыс жасаған аға тәлімгер Төлебай Д.Т. Жалпы мектептегі тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруды

мектеп директорының тәрбие жөніндегі орынбасары Кульжанова А.М. қамтамасыз етті.

Тәрбие қызметі үш салада жүзеге асырылды: оқу процесінде, сабақтан тыс және мектептен тыс жұмыстарда. Негізгі жүйе жыл көлемінде жүргізілетін ұжымдық шығармашылық негізінде мерекелік іс-шаралар болып табылады. Атап айтсақ:

- Білім күніне, Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелеріне арналған салтанатты жиындар;
- Салтанатты іс-шаралар: Мұғалімдер күні;
- Сынып сағаттары, әңгімелер, конкурстар, акциялар;
- Мектеп Парламентінің отырыстары;
- спорттық эстафеталар;
- Кәсіптік бағдар беру жұмыстары;

Сынып ұжымдарының алдына қойылған міндеттер мектеп жұмысының бағытына сәйкес келді және тәрбиелік қажеттіліктерден туындады. Қойылған міндеттерді іске асыру жоспарлы түрде тәрбие жұмысы, шығармашылық топтардың, балалардың өзін-өзі басқару ұйымының жұмысы арқылы жүзеге асырылды. Жалпы мектептік істердің мазмұны оқушылардың өзін-өзі жүзеге асыруына, құндылықтарды дамытуға, шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру, жалпыадамзаттық құндылықтарды қалыптастыруға бағытталған. Тәрбие жүйесінің тиімділігі, ең алдымен, оқушылардың тәрбиесімен анықталады. Зерттеу нәтижелері бойынша оқушылардың жалпы білім деңгейі туралы қорытынды жасауға болады. Жалпы мектеп бойынша оқушылар саны -36 оқушы.

Сыныптар бойынша оқушылардың тәрбие деңгейі жақсы, құқықбұзушылық анықталған жоқ.

Әр сыныпта өзінің проблемалық жақтары анықталды, барлық оқушыларда саналы тәртіп сезімі толық қалыптасқан.

Қорытынды: барлық буындарда білім алушылардың тәрбие деңгейі артты. Мәселені шешу жолдары:

1. Оқу-тәрбие процесіне қатысушылардың барлығының тәрбие деңгейін арттыруға жұмысын үйлестіру.
2. Білім алушылар арасында әлеуметтік мінез-құлықтың алдын - алу бойынша жұмысты күшейту.
3. Қазіргі әлем жағдайына тиімді бейімделуді қамтамасыз ететін оқушылардың көшбасшылық қасиеттерін, білім алушылардың негізгі, тәрбиелік құзыреттерін дамыту.

Педагогикалық ұжым оқушылардың өзін-өзі басқаруын дамыту міндетіне ерекше назар аударады.

Мектеп деңгейінде аға тәлімгері Төлебай Д.Т. басшылығымен мектеп Парламенті жұмыс істейді. 24.10.2024 жылы Қазақстан Республикасы күніне арналған жоспарға сәйкес келесі іс-шаралар өткізілді:

- Республика күніне арналған мерекелік концерттер;
- Шахмат және шашки ойындары арасында турнирлер ұйымдастырылды;

- «Тәуелсіз елім-Қазақстан!» тақырыбында мектебімізде түрлі суреттер байқауы және эссе жазу, флешмобтар биленіп, челленджер болды;
- Республика күніне орай оқушылар арасында әнұранды орындау бойынша челленджер өткізілді.
- Республика күнін мерекелеу соңында мектепте Жас Ұлан мен Жасқыран ұйымдарына қатарына қабылдау үшін салтанатты түрде өтті. Оқушылардың өзін – өзі басқару ұйымы Мұғалімдер күніне орай мектепте "Дублер күні" ұйымдастырылды. Өзін-өзі басқару күнін ұйымдастырушылар-мектеп парламенті мен педагогикалық ұжым болды. «Дублер күні» мектеп Парламенті және жоғары сынып оқушылары белсенді қоғамдық өмірге және мектепті басқаруға қатысты. Сондай-ақ оқушылардың қоғамдық іс-шараларды, көшбасшылық қабілеттерін ұйымдастыру және өткізу тәжірибесі қалыптасты.

Соңында мұғалімдер күніне арналған концерт өткізілді, өткізілген іс-шаралар туралы ақпарат мектептің сайтында және әлеуметтік желілерде (Facebook, Instagram және т.б.) жарияланды.

5-9 сынып оқушыларының өзін - өзі басқаруы "Бірге таза әлем, бірге таза Қазақстан", "Менің Отаным игі істер", "Жылулық сыйла" акцияларын өткізуге белсенді қатысты. Мерекеге арналған құттықтау челленджері дәстүрлі болды, атап айтсақ: 9 сыныптың ұйымдастыруымен Қарттар күніне орай Әр зейнеткер жасындағы қарт адамдардың үйлеріне барып, құттықтап, сыйлықтарын беріп, үлкендердің баталарын алып жүреді. Сынып жетекшілер жетекшілігімен мектеп өміріне 7-8 сынып оқушылары белсенді қатысты. Желтоқсан айында Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне арналған салтанатты жиын, сынып сағаттары өткізілді. Жаңа жыл қарсаңында Мектеп Парламенті мен белсенді оқушылар "Қош келдің, Жаңа жыл!" атты мерекені ұйымдастыруға атсалысты. Ай сайын өзін-өзі басқару ұйымының отырыстары өткізіліп, онда түрлі іс-шаралар жоспарланып, талқыланады, дайындалды. Сынып жетекшілері әр түрлі мәселелерді талқылауға белсенді қатысып, көшбасшылардың рөлдерін сынап көрді. 5-9сынып оқушыларының өзін-өзі басқаруы ұйымы "Бірге таза әлем, бірге таза Қазақстан" акцияларын өткізуге, "Сыбайлас жемқорлықсыз әлем", "Ардагерлерге сыйлық", «Каникулда кітап оқимыз»"Көңілді үзілістер" атты іс-шараларды белсенді өткізді, мерекелерге арналған құттықтау челленджері дәстүрге айналды. Сынып оқушыларының өзін-өзі басқаруын ұйымдастырудың деңгейі орташа. Сынып жетекшісінің тапсырмасын оқушылар тапсырмаларды өз бетінше орындайды, бірақ олардың орындалуын барлық сынып жетекшілер өздері бақылауда ұстағаны дұрыс. Қорытынды: орта буын оқушыларының конкурстарға қатысуының артуы байқалады. Бұл 5 сынып жетекшісінің (Шадетхан А.) және оқушылардың өзін-өзі басқару ұйымының белсенді жұмысын көрсетеді.

Сынып жетекшілері сынып сағаттары арқылы ұлттық құндылықтарды, өз өлкесіне деген сүйіспеншілікті және қазіргі Қазақстанның мақтанышты болуды насихаттайды. Мектептегі іс-шаралар, салтанатты жиындар, ұлттық тәрбиеге, оқушылардың санасы мен белсенділігін қалыптастыруға ықпал етті.Тәуелсіздік және отаншылдық құндылығы бойынша «Білім күні»

бүкіл мектеп қоғамдастығының қатысуымен "Мектеп-мейірім мекені!" атты салтанатты түрде сап түзеу болды. Мемлекеттік туды көтеру және әнұранды орындау Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін пайдалану қағидаларына сәйкес жүзеге асырылды. 1 сынып оқушыларының ата-аналары үшін: «Біздің мектептегі бірінші күніміз», «Бірінші сынып - өмірдің жаңа кезеңі»; Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды қалыптастыру кезінде мынадай тақырыптарда сынып сағаттары өткізілді:

«Мектеп-мейірім мекені»

«Ұстазым - ұлағатым, үлгі- өнегем»

«Менің Отаным – Қазақстан»

«Отбасым алтын діңгек»

«Қарты бар үйдің қазынасы бар»

«Табиғат ана не туралы айтып берді» ойын-викторинасы

«Денсаулық және дұрыс тамақтану мәдениеті»

«Біз жолдағы қауіпсіздікті қолдаймыз!»

«Табиғат және біз.

«Сен жол қозғалысы ережелерін білесің бе?»

"Ұстаз! Сіздің алдыңызда..... " (Мұғалім! Есіміңнің алдында) ",

«Бір отбасы-бір кітап»

"Адалдық - атадан қалған мұра" (Честность - это наследие) "ұрпақтар сабақтастығы (Проект" Еңбегі адал жас өрен ")

1 - қыркүйек Білім күніне орай «*Мектебім – мейірім мекені*» атты салтанатты жиыны және тәрбие сағаты өтті.

<https://www.facebook.com/share/p/1EMz9v6Mm8/?mibextid=wwXIf>

5 - қыркүйек «*Тіл – тірегіміз, соғып тұрған жүрегіміз*» тақырыбында тәрбие сағаты өткізілді.

<https://www.facebook.com/share/p/1MA5Zz2RVA/?mibextid=wwXIf>

«*Ұстазым - ұлағатым, үлгі өнегем!*» ұстаздар мерекесіне орай 5-сынып оқушылары құттықтау видеосын жолдайды.

<https://www.facebook.com/share/v/1BtLUfBUMM/?mibextid=wwXIf>

24 қазан оқушылары жас ұлан ұйымына қабылданды.

«*Жас Ұлан*» ұйымының басты мақсаты – оқушылардың қоғамдық, әлеуметтік, танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

<https://www.facebook.com/share/p/16SCcRM2hT/?mibextid=wwXIf>

Мектебімізде қараша айының сегізінші жұлдызы күні «*Арайлы, алтын күз*» күзгі бал кеші атап өтілді. Аталмыш кеште 5-сынып оқушылары көрініс көрсетіп, қолдан ерекше сый әзірлеп, тамаша киім үлгісін көрсетті. Күз ханзадасы Боқай Махмуд, күз ханшайымы Мырзабек Еркежан атанды.

<https://www.facebook.com/share/p/1ChCzBR2ht/?mibextid=wwXIf>

Дәстүрлі «*Жаңа жылдық тарту*» мерекесінде оқушылар көңілді ән салып, кеште ұйымдастырылған ойындарға белсене қатысты.

<https://www.facebook.com/share/p/1LYBraaA5N/?mibextid=wwXIf>

1-наурыз алғыс айту күніне орай «*Алғыс – ізгі ниет*» тақырыбында тәрбие сағаты өткізіліп, ұстаздарға арнап алғыс видео ролик түсірілді.

<https://www.facebook.com/share/v/19ECHtdBmi/?mibextid=wwXIf>

8-наурыз халықаралық әйелдер мерекесіне орай *«Ананың аялы алақаны»* тәрбие сағаты өткізіліп, концерттік бағдарламада ұйымдастырылды.

5-сынып оқушылары ән салып, көрермендердің ыстық ықыласына бөленді.

<https://www.facebook.com/share/p/18nPgtbwup/?mibextid=wwXIfr>

«Наурыз – жыл басы» тақырыбында сынып сағаты өткізілді. Наурыз мерекесіне орай оқушылар мерекелік ән шырқады.

<https://www.facebook.com/share/p/1C1Lx2AULW/?mibextid=wwXIfr>

«Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»,

«Суды үнемде – болашақты сақта» қарапайым ережені сақтай отырып, су шығынын едәуір азайту арқылы оны келер ұрпаққа жеткізе аламыз.

<https://www.facebook.com/share/p/1Beco2CVQY/?mibextid=wwXIfr>

23 сәуір – Ұлттық киіп күніне орай *«Бірге оқимыз»* кітап оқу апталығы өткізілді

<https://www.facebook.com/share/p/1ExiaBPYcR/?mibextid=wwXIfr>

«Табиғатқа қамқорлық жасаймыз!» акциясында 5-сынып оқушылары ауыл арасындағы қоқысты тазалауға атсалысты.

<https://www.facebook.com/share/p/14hGuD4CQL/?mibextid=wwXIfr>

«Бәріміз біргеміз – берік іргеміз» тақырыбында 1 мамыр мерекесіне арналған мерекелік іс-шара өткізілді. Мереке қарсаңында 5-сынып қырғыз ұлтының киімін киіп, тамағын әзірледі. Қыздары қырғызша би билеп, көрермендердің қошеметіне бөленді.

<https://www.facebook.com/share/p/1Eg2W1QUYL/?mibextid=wwXIfr>

5- сынып оқушыларына *«Ұлы Жеңіс»* күніне орай ашық тәрбие өткізілді. Қонақта мектебіміздің директоры және тарих пәнінің директоры Мажимов Бауыржан Зиедденұлы

<https://www.facebook.com/share/p/19Q4cSbd5m/?mibextid=wwXIfr>

«Білім Отаныма» біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында 5-9 сынып оқушылары арасында *«Заң және тәртіп»* тақырыбында эссе байқауы өткізілді. Байқаудың нәтижесінде 5-сынып оқушылары Мырзабек Еркежан 2-орын, Ақай Камила 3-орын иеленді.

<https://www.facebook.com/share/p/18wRN1i7gd/?mibextid=wwXIfr>

5-сынып оқушылар 25-мамыр күні *«Мектебім саған мың алғыс»* атты салтанатты концертте 5-сынып оқушысы Ақай Камила ән салды.

<https://www.facebook.com/share/p/16ud635Qea/?mibextid=wwXIfr>

1.Мектебімізде *«Балалар кітапханасы»* жобасы аясында *«Кітап-жан азығы»* бейнеролик жасалды. Жазда балалар қандай кітап оқығандарын айтып, кітапханашы бір минуттық бейнеролик жасады. Бердібек Соқпақпаевтың шығармаларын, ертегілерді, қызықты кітаптарды оқиды жазғы каникулда балалар.

<https://www.facebook.com/share/v/rEphGN4aiBkdFje6/?mibextid=WC7FNe>

2. «Балалар кітапханасы» жобасы аясында бастауыш сыныптын баларына қазан айында «Әжемнің ертегілері» мультипати көрсетілді. Проекторда кішкентай балалар «Мақтаншақ қыз» мультфильмды тамашалап отырды.

<https://www.facebook.com/share/p/Dv9vzrEBjoDkRVdT/?mibextid=WC7FNe>

3 « Рақымжан Қошқарбаевтың туылғанына 100 жыл» кітап көрмесін 5 -9 сыныптын балаларына дайындалды. Ұлы Отан соғысында жасаған ерлігі туралы мәліметтер айтылды.

<https://www.facebook.com/share/p/iEuk9gdBvsoLhpP2/?mibextid=WC7FNe>

Қысқы демалыста өткізген іс-шаралар :

1/ 30 желтоқсан 2024 жылы «Балалар кітапханасы» республикалық жобасы аясында әдеби оқулар «**Қыста кітап оқимыз ,жадымызға тоқимыз!**» өткізілді. Кітапханашы балаларға ертегілер оқып , оны бір-біріне қызықтырып айтып , мазмұндады. Кітапханашы балаларға дайындап берген «**Алтын кітап**» ақыл-мөтелдер жинағынан мақалдар құрастырды

<https://www.facebook.com/share/p/15xeC4eGVH/?mibextid=wwXIfr>

2/ 05 қантар мектеп балаларына мультипати «**Әжемнің ертегілері**» ұйымдастырылды . Балалардың назарларына «**Мұзбалақ**» мультфильмы көрсетілді . Шақыру билеттерді беріліп , сеанс біткесін лотерея ойнатылады

<https://www.facebook.com/share/p/1AxBPETCac/?mibextid=wwXIfr>

3/ Музыкалық ойын «**Әуенді тап**» жаңа жылдық кеште кітапханашы көрермендерде қызықты ойын ойнатытты.

Шарттарымен таныстырылды:

1 категория –мамандықтармен байлаңысты әуендер

2 категория- сандар бар әуендер

3 категория-фильмдерден алған әуендер

Білетін адам , қол көтереді. Ең көп ұпай жинаған ойыншыға сыйлық беріледі!

4/Демалыс кезінде ата-аналармен балаларға спорттық ойындар

ұйымдастырылып жатыр . Ұлттық ойындар мен салт-дәстүрлерін дәріптеу, салауатты –өмір салтын насихаттау мақсатында.

Бүгінгі таңда заманымызға сай зерделі , ой өрісі жоғары , жан-жақты дамыған ұрпақ қалыптастыру міндеріміздің бірі болып табылады .

Қыдырмин Р.Қ.-дене шыңықтыру мұғалімнің ұйымдастыруымен , балаларға ұлттық ойындар ойнатылды . **«Қазақтың ұлттық ойындары»** атты командалық сайыс. Жоғарғы сынып оқушылары мен ата-аналары . Әр кезен «5» ұпайлық жүйесімен бағаланады.

Сайыс қорытындысы жалпы ұпайлар санымен есептеледі.

1 кезең-«Тымақ ұру», 2 кезең-«Асау үйрету», 3 кезең –«Хан көтеру», 4 кезең- «Асық ату», 5 кезең- «Ет жасау». Өте тартымды , жақсы өтті , балаларға ұнады.

Ілияс Есенберлинның 110-жылдығына орай Мәдениет негізгі мектебінің оқушыларына жазушының шығармашылық жолы

туралы айттылды. Оқырмандарға «Көркем туындылардың шебері» атты кітап көрмесі ұымдастырылды. «Көшпенділер» кітабы-үш кітаптан тұратын тарихи эпопеясы.

Оқырмандарға QR-кодпен осы кітапты оқуға болады.

#оқуға құштар мектеп

<https://www.facebook.com/share/p/15s5fheuTf/?mibextid=wwXIfr>

«Көңілді үзіліс»

Мәдениет негізгі мектебінің аға тәлімгері Төлебай Д.Т. және кітапханашы Акаева А.Л.- Х. бастауыш сынып оқушыларына сергіту сәті ретінде «**Үзіліс кезінде ойын-сауық**» ойындар өткізілді.

Бірінші ойын-балалар екі топқа бөлінеді, жүргізуші айтқан жаттығуларды жасау керек, осы ойында баланың топта жұмыс жасау қабылетін дамытады, екінші-би қимылдарын бала қайталап тұрады, осы ойындар арқылы есте сақтау қабылеттерін арттырады.

Балаларға арналған көңілді ойындар өте ұнады!

#оқушыларменбіргеойын

<https://www.facebook.com/share/v/14orosZK5Q/?mibextid=wwXIfr>

“Бір ел –бір кітап» республикалық акция бойынша **Тәкен Әлемқұлов пен Жұмекен Нәжімеденовтың** кітаптары жыл кітаптары болып таңдалды. Оқу жыл бойы осы жазушылардың шығармаларымен, өмірбаяндарымен таныстырамыз. Жалпы айтқанда, Жұмекен Нәжімеденовтың еліміздің әнұраның сөзін жазған деп білеміз. бойынша Тәкен Әлемқұловтың да поэмаларымен таныстыру жоспарланып жатыр.

2025 жыл – жұмысшы мамандықтар жылы деп жарияланды. Соған орай , балаларға техникалық мамандықтар туралы кітапханашы ақпарат сағатта айтты. ҚР Президенті Қ.-Ж. Тоқаев Жолдауында : 1) Қазақстандық мектептерде 1000 бейіндік сынып ашылады. 2) 2025 жылғы 1 қыркүйектен бастап техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары үшін жан басына шаққандағы қаржыландыру көлемі екі есе ұлғаяды. Осындай мәліметтер балаларға ақпарат ретінде айтылды.

<https://www.facebook.com/share/1FBwuHVtHz/?mibextid=wwXIfr>

Оқушылар үзіліс уақытын тиімді пайдалану , ұлттық құндылықтарды дәрептеу , денсаулықтарын нығайту , ұлттық ойындар арқылы дене қимылдарын дамыту мақсатында үлкен қоңырауда бес асық , асық ату – ұлттық ойындары ойнатылады.

Ең жақсы қатысушыға-тәтті сыйлық пен марапаттау қағазын береміз!

<https://www.facebook.com/share/p/1BJ7HvyH4n/?mibextid=wwXIfr>

Мектеп кітапханасында «**Балалар кітапханасы**» жобасы аясында бастауыш сынып оқушыларына «**Әжемнің ертегілері**» мультипати ұсынамыз. Мобильды кітапханада балаларға арналған қызықты ертегілерді QR-код арқылы көруге болады : «**Қызыл телпек**» , « **Үш аю мен Маша қыз**», «**Толағай**» және тағы басқа ертегілер бар.

<https://www.facebook.com/share/v/1Bj67BbDDx/?mibextid=wwXIfr>

14 ақпан –**Халықаралық кітап сыйлау** күніне орай Мәдениет негізгі мектептің кітапханасында оқырмандарға кітапханашы жылы тілектер жазып , бетбелгі сыйлады . Оқырмандарға кітап сыйлау – ең жақсы сыйлық екенің айтып , акцияға қатысуға шақырды .

Мектеп кітапханасында «**Еске алу уақыты .. Ұлы Жеңіске 80 жыл!**» атты сағаты өткізілді . екінші дүниежүзілік соғыстағы Жеңістің адамзат тарихынан алар орны тым ерекше . Өйткені , қаңбалақ фашизмді талқандап , соғысты жеңіспен аяқтаудың әлемдік тарихы маңызы туралы айтылды. «**Мәдениет**» ауылынан 69 майдангер соғысқа аттанып , елге оралғаны бар , майданда қаза тапқандары бар , хабар-ошарсыз кеткендері бар , баршасының есімдерің ұрпақтары үлгі тұтады !

<https://www.facebook.com/share/p/166vAAQVwZ/?mibextid=wwXIfr>

<https://www.facebook.com/share/v/1KvZDxpvcX/?mibextid=wwXIfr>

Мәдениет негізгі мектебінің кітапханашысы Ақаева А.Л-Х. алғыс айту күніне орай мерекелік құттықтау ұымдастырды. «Мейірімді қолдың жылуы» атты бейнеролик жасалды, онда оқушылар мұғалімдерге арналған алғыстарын айтты ата-аналарына, ата-әжелеріне, еліне деген жылы лебіздерін білдірді. Ауылымыздың мейірбикесі болып жұмыс істейтін Аузарова Г.Ж. видео-құттықтау арналды. Көктемнің алғышқы мерекесі –Алғыс айту күні құтты болсын !

Мәдениет негізгі мектебінің кітапханашысы Халықаралық әйелдер күніне арналған бейнеқұттықтау «8 наурыз мерекесімен құттықтаймыз» жасады. Оқушылар ұстаздарға, аналарына, әжелерге құттықтаулар айтты.
https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0ATsSfp3EWEzBkBf8WxuofYaMRiME5XyksuN7R6HJ6Krb8wEVmWbnz5sHN2Ngnoazl&id=100065209058843&mibextid=Nif5oz

Наурыз мейрамы қарсанында Мәдениет негізгі мектебінде 14 наурыз –Амал мерекесімен басталды.

Мақсаты : үлкендерге арнайы сәлем беру , құрмет көрсету ,ізгі тілек Балалар ұлттық салт-дәстүрмен танысып , ұлттық ойындар ойнады , наурыз айы бойы асық ату ,бес асық ойнады .Ұлттық тағамдары :бауырсақ , құрттан ауыз тиіп , 9 сыныптың ата-аналары науырыз көже дайындап берді , әжелер шашу шашты , ұлттық киіммен мерекені көңіл күйде қарсалдық!

Жаудыру салты . Кітапханашы Наурыз мерекесіне арналған кітап көрмесін ұйымдастырды . Наурызнама декадасында түрлі іс-шаралар өткізілді.

Көктем демалысында оқушыларға мультипати «**Әжемның ертегілері**» ұйымдастырылды. Балалардың назарларына «**Толағай**» мультфильмы көрсетілді. Қызықты ертегілердің бірі , балалардың көңілінен шықты . Кітапханашы тәтті жүгері таяқшаларын беріп , балалар риза болды .

«**Оқуға құштар мектеп**» жобасы бойынша Мәдениет негізгі мектебінде көктемгі демалыста 1-9 сынып оқушыларына оқуға арналған кітаптар тізімі ұсынылды . Бұл кітаптар тізімінде әрбір оқырманның талғамына арналған шығармалар жинақталған.Ертегілер , көркем классика ,романтикалық проза ,фантастикалық әлемдер.

Көктемгі каникулда қызықты әрі табысты «**Каникулда кітап оқимыз**» онлайн-марафонға қатысуға шақырамыз!

Мақсаты : Қызықты кітаптар оқуға игеру, әлемді тану, білімін мен ақылын арту, ой-өрісін дамыту , достарымен бөлісу .
Балаларға онлайн кітап жүктеп алып , 1 турда- 21-31 наурызда берген кітапты оқып , 2 тур- 3 сәуірден 10 сәуірге дейін байқау өтеді. Жеңімпаздарды диплом , сыйлықтар күтеді !

12 сәуір - Ғарышкерлер күні . Мәдениет негізгі мектебінде соған орай , «**Ғарыш** » атты танысу сағаты өткізілді . Алғашқы ғарышкерлер туралы кітапханашы мәліметтер айтты . Ю. А. Гагарин 1961 жылы бірінші рет ғарышқа Байқоңыр космодромынан ұшты . Қазақстаннан 1991 жылы Тоқтар Әубакиров ұшты , Талғат Мұсабаев ғарышқа сапарға ұшып келді .

«**Оқуға құштар мектеп**» жобасы аясында біздің мектеп Республикалық каникулда кітап оқимыз марафонына қатысып, жеңімпаздар анықталып , марапатталды. «**Демалыста кітап оқимыз**» марафонның 3 орынға диплом алған балалар : 3 сынып оқушысы- Тоғжігіт Әлишер , 5-сынып оқушысы-Ақай Камила , 6 сынып оқушысы-Дәулетбек Ернар . 2 орынға диплом алған оқушылар – 3 сынып оқушылары : Қоянбек Гүлжәмиля , Серікбай Әлинұр , 4 сынып оқушылары : Тоғжігіт Кәусәр , Тоғжігіт Аяғоз , 9 сынып оқушысы Қоянбек Ләйлә . Бірінші орын байқауда алған 9 сынып оқушысы Дәулетбек Айтуар. Құттықтаймыз!!!
Сонымен қатар, балалармен жұмыс істеген жетекшілерге және ата-аналарға алғыс хат берілді .

23 сәуір – Ұлттық кітап күні , осыған орай Мәдениет негізгі мектебі ауыдандық челленджға қатысты . Қазақ тілі және қазақ әдебиеті мұғалімі **Шадетхан Ақерке** , **9 сынып оқушысы Дәулетбек Айтуар мен Қоянбек Райян** челленджды қабылдап , оқушылар **Сайын Мұратбековтың «Жабайы алма»** атты оқуға ұсынып отыр . Осы кітапта соғыс кезіндегі ауыл өмірі , ауыр тұрмыс , қажырлы еңбек , адалдық пен адамгершілікті сөз ететін шығарма . Ары қарай , челленджды № 2 Чкалов орта мектебіне жолдадық.

<https://www.facebook.com/share/v/1F9HC2k7g2/?mibextid=wwXIfr>

Мәдениет негізгі мектебінің кітапханасында Бірлік күніне арналған «**Достық пен бірлік мекені**» атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

<https://www.facebook.com/share/p/18Cc2wvFYe/>

«ҰЛЫ ЖЕҢІСТІҢ 80-ЖЫЛДЫҒЫ » орай Мәдениет негізгі мектебінде ертеде еңбек еткен 12 ұстаз тарихы кітапша түрінде жасалып, жарыққа шықты.

Мақсаты:оқушыларды ардагер ұстаздардың өмірбаянымен таныстыру. «Мәдениет негізгі мектебі» КММ директоры Мажимов Б.З. мәліметтер жинап он екі ардагер ұстаздардың өмірбаянымен таныстырды және мектептің қысқаша тарихын жазып берді. Келешек ұрпаққа тәрбие беру үшін , үлгі ретінде айтуға болады. Балалар қызығушылық танытып , дайындап берген жұмыстарды оқыды.

Оқырмандардың назарларына кітап көрмесі ұсынылды **«Соғыс жылдарындағы әдебиет»** балалардың назарларына ұсынып отырмыз . Ұлы Отан соғыс туралы жазылған кітаптар , «Боздақтар» кітабын Ибраев Мұрат

Қазіулынан алып , балаларға біздің Тайынша ауыданынан майданға аттанып , сонда қаза тапқан майдангерлердің өмірбаянымен таныстырырдық. Бауыржан Момышұлы «**Ұшқан ұя**» кітабында адамгершілікке үндейтін, тәлім-тәрбиеге үндейтін көркем туынды.

<https://www.facebook.com/share/p/16ZWNWnvmU/>

Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің білім бөлімі «Тайынша ауданының білім бөлімі» КММ **TEDx Book Talk «Кітап мені қалай өзгертті»** тақырыбындағы конкурстық іс-шараға Мәдениет НМ 9 сынып оқушысы **Дәулетбек Айтуарға** белсене қатысқаны үшін сертификат берілді .

Іс-шара Ұлттық кітап күніне орай ұымдастырылды.

1 маусым - балалар күні. Мәдениет негізгі мектебінің осы күнге орай **«Кім чемпион»** интеллектуалды сайыс ұйымдастырды . Осы сауыс ата-аналардың қатысуымен өтеді. NIS зияткерлік мектебінің кітапханашысы методикаларымен бөлісіп , оларды ойын түрінде өткізуге жоспарлап жатырмыз : **тест Струпа , «Құндылықтар ағашы», «Roll- a –Story», әдеби кейіпкер куәлігін жасау .**

Мектеп психологі оқушыларының әрқайсысына жеке диагностикалық карта құрып, жеке картада оқушы туралы жалпы деректер, отбасы, денсаулық жағдайы, оқушылардың арасындағы беделі, шығармашылық қабілетінің даму деңгейі анықтап, тиісті жұмыстар жүргізді.

Оқушылардың жазғы демалыстан кейінгі көңіл күйлерімен таныстық. 1 сынып пен танысып, оқушылардың мектепке бейімделуін қадағалап. 1 – сынып оқушыларының мектепке дайындық деңгейін анықтау мақсатында Керн-Йирасек тесті алынды. Тест нәтижесі бойынша оқушылардың дайындық деңгейі жақсы. Балалардың қимыл әрекеттері және үйлесімділігі қалыптасқан. Жалпы бала тәрбиесіндегі психологиялық көз қарасы мен ұстаздың балаға

деген көз қарастары бірін-бірі толықтырып отырса, ата - анамен, байланыста болса жұмыс өз нәтижесін береді.

1- сынып диагностика қортындысы:

Керн-Йерасек тесті (1-сынып)

Мақсаты: Жалпы психикасының дамуын анықтау. Тест үш тапсырмадан тұрады:

1. ойға сүйене отырып ер адамның суретін салып дене бітімін бейнелеу;
2. жазба әріптерін үлгіден көшіріп салу;
3. нүктелер тобын көшіріп салу.

Қатысқандар саны – 1 оқушы

Кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасында зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында 8-9 сынып оқушыларынан сауалнама алынды. Сауалнама нәтижесі бойынша мектепте, мектептен тыс оқушыларға жасалған зорлық-зомбылық туралы фактілер анықталмады. Зорлық-зомбылыққа тап болған және куә болған жағдайда қалай әрекет ету керектігі және кімнен көмек сұрау керектігі туралы оқушылар хабардар.

оқушылар арасында салауатты өмір салтын ұстану, вейпингтің зияны туралы хабардар ету мақсатында «Вейпсіз әлем» суреттер челленджі ұйымдастырылды.

Мақсаты: балалар арасында салауатты өмір салтын ұстану, вейпингтің зияны туралы хабардар болу және балаларды вейпинг сияқты жаман әдеттерден бас тартуға және оларды белсенді және сау әрекеттермен алмастыруға шабыттандыру. Оқушылар белсенді қатысты және өз ойларын білдірді.

<https://www.facebook.com/share/16fdhAeiaG/?>

Мектебімізде оқушылар арасында салауатты өмір салтын ұстану, вейпингтің зияны туралы хабардар ету мақсатында «Вейпсіз әлем» суреттер челленджі ұйымдастырылды.

Мақсаты: балалар арасында салауатты өмір салтын ұстану, вейпингтің зияны туралы хабардар болу және балаларды вейпинг сияқты жаман әдеттерден бас тартуға және оларды белсенді және сау әрекеттермен алмастыруға шабыттандыру. Оқушылар белсенді қатысты және өз ойларын білдірді.

Мектебімізде педагог-психологтардың ұйымдастыруымен оқушылар

арасында тәртіп және заң, сыбайлас жемқорлық туралы хабардар ету мақсатында «Сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ!» атты суреттер

ұйымдастырылды. **Мақсаты:** Оқушылардың әр-түрлі орталарындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын – алу, профилактикалық жұмыстарын насихаттау; сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңдарды негізге ала отырып, құқықтық мағлұмат беру, білімдерін дағдыландыру; саяси өмірден хабардар жеке тұлғаны қалыптастыра отырып, шәкірттердің еркін сөйлеуіне, қоғамға деген өз ой - пікірлерімен санасуға жағдай жасау, ҚР-на адал қызмет етуге, Ата заңды құрметтеуге, адамгершілікке тәрбиелеу.

<https://www.facebook.com/share/18s9E3rU4D/?>

Қазан айында жалпы мектеп ішілік ата-аналар жиналысы өткізілді. **Жиналыстың мақсаты:** Саналы тәрбие, сапалы білім беруде салауатты ұрпақ қалыптастыруда мектеп, ата-ана, ұстаз бірлігін қалыптастыру. Жиналыс кезінде ата-аналарға әр түрлі ойындар ойнатылып, қызықты

тренингтер жүргізілді.

<https://www.facebook.com/100065209058843/posts/pfbid02ZxrYzCLSxw6rY1qBozG1GRTtVmBtmFA9EsnYMdKKw8CjGNJT1KQX7ePZz5NcpkgZl/?>

Бастауыш сынып оқушыларымен жүргізілген жұмыстар.

Биылғы оқу жылында бірінші сыныптарды жалпы 9 оқушы. Мектептегі оқуға дайындық деңгейін анықтауда Керн-Йирасек тест алынды. Бұл тест үш тапсырмадан тұрады: еске байланысты ер адамның тұлғасын салу, жазба әріптерін салу, көшіру, нүктелер тобын салу. Баланың мектепке қажетті функциялары қаншалықты қалыптасқанын анықтау, сөйлеу, ақыл-ой дамуы, оқу тапсырманы орындау қабілеттері, бейнелеу дағдылары жақсы бағалнды.

1-3-сынып оқушыларымен таным процестерін зерттеуде «Қиынсыздықтар» әдістемесі, Баланың ақыл-ойын даму деңгейін анықтауда «Мұнара құру», «Не артық?», сурет бойынша әңгіме құрауда «Айырмашылықты тап», «Жағымды қасиеттерді анықтау» әдістемелері алынды. «Сиқырлы таяқша», «Бет-әлпетті демалдыру»,

«Понтомимика», «Қолмен билеу» ойын-жаттығулар жүргізілді. Нәтижесінде 2-4 - сынып оқушыларының мектепке бейімделуі жақсы деңгейде болды. Түзету- дамытуды қажет ететін оқушыларымен қол қимылдарының және қол буындарының қимылын дамытуда «Допты ұста», «Саусақ санау»,

«Бірдей фигура тап және боя», «Кактус», «Социометрия» әдістемелері және «Бүтін-және бөлшек» ойын- жаттығулар жүргізілді.Зейінді дамытуда «Графикалық диктант», көру арқылы қабылдауда «Үлкен, кіші», оқушының сенсорикасын дамытуда түсті көру арқылы салыстыру және топтау, ажыратуда «Есте сақта және боя» әдістемелері, «Мен байқампаздыққа үйренемін» сөйлеу, есту қабілеттерін дамытуда ми гимнастикасы,ойын- жаттығулар жүргізілді.

Бастауыш сынып оқушыларының оқу мотивациясын тексеру мақсатында «Маған мектепте не ұнайды?» Н.Г.Лусканов сауалнама, зейінді дамыту және түзетуде «Графикалық диктант», көріп және естіп есте сақтау қабілетін , зейінін анықтауда «Әріптерді жаз», «Суреттегі жасырынған заттар»,

«Айырмашылықты тап» ойын-жаттығулар, тренингтер жүргізілді. Оқушының отбасымен қарым-қатынасын анықтауда «Менің отбасым», «Мен кім боламын» тақырыбында суретті тест алынып , нәтижесінде отбасына деген сыйластық, сүйіспеншілік бар екендігі анықталды. «Өмір ғажап!» суретті тесте оқушының жан дүниесін байыту арқылы адамгершілікке жетелеуде жақсы қасиеттерін, айналасына деген сүйіспеншілігін, өмірге деген құштарлығын, өз таңдауымен отбасын, құрбы құрдастарын, табиғатты бейнелеуде өз ойларын сурет арқылы жақсы жағынан көрсетті. Адамның эго күшінің диагностикасына, оның жағымсыз жағдайларға қарсы тұру қабілетіне, балаға өзінің ішкі дүниесін көрсетуіне және өзін түсінуіне ықпал жасауда «Менің сыныбым», «Жаңбыр астындағы адам» әдістемесі,«Топ-топ», «Кім екені тап?»

ойын-жаттығу, тренингтер жүргізілді. Нәтижесі бойынша оқушылардың хал-ахуалы жақсы, қобалжуы, алаңдаушылығы байқалмады

Бастауыш сынып «Көңілді үзіліс»

Жоғарғы сынып оқушылармен жұмыс жеке өмірге қадам басқан оқушы үшін мамандық таңдау мәселесі - ең маңызды кезең болып табылады.

Оқушылардың өз бейімділіктері, қабілеттері мен мүмкіндіктері анықтап, болашақтағы білім алу бейімі мен мамандығын таңдау барысында дер кезінде психологиялық көмек көрсетілуі қажет.

9 сынып оқушыларымен мамандыққа икемділігі (Голланд әдісі бойынша), қызығушылықтар картасы «Мен қаладым» саралаушы – диагностикалық сұрақнамасы,

«менің таңдауым» сауалнамасы жүргізілді. «Болашақ мамандық туралы қиялдайық» тренингі, «Менің таңдауым» сауалнамасы бойынша оқушылардың бағыт-бағдары анықталды: «Мен таңдаған жол», «Стрессті қалай жеңеміз» атты тренинг-сабақ өтіліп, оқушылар мамандық таңдаудағы өз ойларын ортаға салды. Және де оқушыларға жоспарға сәйкес профилактикалық жұмыстар жүргізілді.

Алғыс айту күні – жүректен шыққан шынайы ризашылық пен мейірімнің мерекесі. Бұл күн жақсылық жасаған жандарға алғыс білдіріп, айналамыздағы адамдарға құрмет көрсетуге тамаша мүмкіндік.

Осы айтулы күні сіздерге шын жүректен алғысымды білдіремін! Әр күніңіз қуанышқа, жақсылыққа толы болсын. Жақындарыңыз аман, көңілдеріңіз шаттыққа бөленсін!

Өзара сыйластық пен мейірімділік ешқашан ортаймасын.

Көктемнің алғашқы күнімен келіп, көңіл тыныштығын сыйлайтын жарқын мереке -

Алғыс айту күні құтты болсын! Алғыс айту - жүрекке жылу сыйлайтын керемет қасиет, қарапайым адамгершілік парыз.

<https://www.facebook.com/share/193wn4P5TH/?> <https://www.facebook.com/share/15e1xhH312/?>

5-сынып оқушылармен «Біз және біздің сынып» атты тренинг өтті.

«Сенім арту - жетістік кепілі» атты ата-аналар жиналысы өтті.
Жиналыстың мақсаты: Саналы тәрбие, сапалы білім беруде салауатты ұрпақ қалыптастыруда мектеп, ата-ана, ұстаз бірлігін қалыптастыру.
 Жиналыс кезінде ата-аналарға әр түрлі ойындар ойнатылып, қызықты тренингтер жүргізілді.

5-9- сыныптар

«Көңілді үзіліс»

«ЕҢ ЕҢ ЕҢ», «Choco day» атты мектеп ішілік қызықты бір күн өтті.

«Тәрбиенің ең тамаша мектебі-отбасы» атты ата-аналар жиналысы өтті.

Жиналыстың мақсаты: Бала тәрбиесіндегі балабақша мен отбасы ынтымақтастығын нығайту. Балабақша өмірімен таныстыру. Балалардың мінез-құлқы, бейімі, қызығушылығы, мүмкіншілігін тереңірек зерттеу. Ата-ана, бала, тәрбиеші үштігі арасында өзара сенім мен сыйластық орнауына ықпал ету.

Судағы қауіпсіздік ережелерін сақтау.

5 -сынып оқушылары «Судағы қауіпсіздік ережесі» тақырыбында дөңгелек үстел өткізілді.

Судағы қауіпсіздіктің мақсаты — адамдардың өмірі мен денсаулығын қорғау, суда болатын қайғылы жағдайлардың алдын алу және суда дұрыс әрі тәртіппен демалуды үйрету.

Судағы қауіпсіздік — бұл суда шомылғанда, жүзгенде немесе су маңында жүргенде өз өміріңді және айналадағы адамдарды қорғау үшін сақталатын ережелер мен әрекеттер. Ол үшін суға тек рұқсат етілген жерлерде шомылу, жүзе білмеген жағдайда терең суға түспеу, үлкендердің рұқсатынсыз суға бармау, бір-біріне көмектесу сияқты тәртіптерді сақтау қажет екені ескертілді. Әрбір оқушы суда өзін дұрыс ұстау ережелерін меңгеріп, өзінің және өзгенің өміріне жауапкершілікпен қарауы тиіс.

Сақтық — өмір кепілі!

<https://www.facebook.com/share/19DdsxHYt2/?>

«Мен зорлық-зомбылыққа қарсымын»
«Менің құқықтарым - менің міндеттерім»
«Мен - Ұлы дала баласымын»
«Қатыгездіксіз және зорлық-зомбылықсыз балалар»
«Теңге - ұлттық валюта»
«Сыбайлас жемқорлық жоқ»
«Әке-шешенді сыйла»
«Мықты отбасы - мықты мемлекет»
«Оян, ар мен адалдық»
«Зиянды заттардың зардабы»
«Саналы ұрпақ»
«Қазақстан - бір жер, бір халық, бір болашақ»
«Таным. Мысал. Тәрбие» (Еңбегі адал жас өрен» жобасы Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күніне орай
«Мен - өз елімнің патриоты»
«Тәуелсіздік таңы атқан күн»
«Өз жеңісімді Тәуелсіздікке арнаймын»

Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға бағдарлануын нығайту, мемлекеттік тілді, қазақ халқының, этностар мен этникалық топтардың мәдениетін құрметтеу мақсатында ұлттық тәрбие бағыты бойынша іс-шаралар өткізіледі. 5 қыркүйекте Қазақстан халықтарының Тілдері күні атап өтілді. "Төрт тоқсан-төрт өнер" ұлттық мәдени - ағарту жобасы шеңберінде Жалпыұлттық идеяны іске асыру мақсатында рухани-адамгершілік, эстетикалық, ұлттық өнер, патриоттық тәрбие факторы ретінде "Ақындар айтысы" конкурсы өткізілді. 7,8,9-сынып оқушылары үшін нашақорлықтың, әкімшілік жауапкершіліктің алдын алу бойынша ақпараттық сағат ұйымдастырылды және өткізілді, бұл іс-шараның мақсаты оқушыларда тәуелділік туралы дәріс оқылып, босқа уақыт өткізу, денсаулықты сақтау туралы мәліметтер берді. 2024 жылдың қараша- желтоқсан айларында жоспар бойынша сыныптық сағаттар, ЖҚЕ бойынша әңгімелесулер өткізілді. Мақсаты: оқушыларды жол қозғалысы ережелерін сақтауға үйрету, көше қозғалысы ережелерін меңгеру, жол белгілерімен таныстыру, оларды мүлтіксіз орындауға үйрету. Балаларға қатыгездікке немқұрайлы қарамау проблемасына қоғамның назарын аудару мақсатында, қоғамда балаларға қатыгездікпен қарауға бейқамдық танытпау, зорлық-зомбылықтың кез келген нысандарынан балаларды құқықтық қорғау деңгейін арттыру бойынша 2024 жылғы 8-20 қараша аралығында «Қатыгездіксіз және зорлық- зомбылықсыз балалық шақ» ақпараттық науқанын өткізу жөніндегі іс-шаралар жоспары жасалды, балалардың құқықтарын

қорғау мәселелері бойынша өзекті тақырыптарға сынып сағаттары ұйымдастырылды, оның ішінде зорлық-зомбылықтың алдын алу, психологтың ата-аналарға «Зорлық-зомбылықсыз тәрбиелеу», 1-4 сыныптар арасында «Әлем балалардың көзімен» тақырыбында суреттер байқауы, «Адамдар бір-біріне қандай жауапкершілік артады» пікірталасы. Сынып жетекшілері әр тоқсанның соңында демалыс кезінде қауіпсіздік техникасы бойынша әңгімелесті.

Қорытынды: ұлттық тәрбиені іске асырудың нәтижесі өз ұлтының, өз халқының лайықты өкілі, өз тілін, тарихын, адамгершілік, рухани, отбасылық, еңбек дәстүрлерін, басқа халықтардың мәдениетін білетін және құрметтейтін, басқа ұлттардың өкілдерімен диалогқа және өзара іс-қимылға дайын адам ретінде Қазақстанның болашақ азаматы тұлғасының негізі ретінде білім алушылардың белсенді азаматтық ұстанымы, патриоттық сана-сезімі болып табылады. Қазақстан Республикасының азаматын, патриотын тәрбиелеу жөніндегі міндеттер Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелері мен атаулы күндеріне: ҚР Тілдер күні, Республика күніне арналған жалпы мектеп және сынып іс-шаралары процесінде шешілді. Аталған іс-шаралар азаматтық сезімді және өз халқы мен этностарының ұлттық дәстүрлері мен құндылықтарына құрметпен қарауды, сананы, қазіргі Қазақстанның жетістіктерін, адамгершілік идеалдар мен құндылықтарды мақтан тұтуды қалыптастыруға ықпал етеді.

-Апта сайын бастауыш сыныптарда көшелер мен жолдарда қауіпсіздік ережелерін сақтау туралы «қауіпсіздік минуттары» өткізіледі.

- Қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулықтар,
- Демалыс қарсаңында «Қауіпсіз демалыс» акциясы өткізілді,
- Бастауыш сыныптарға арналған «Автомобильден сақтан», «Жол қозғалысы ережелері» іс-шараларын өткізіп, мультипликациялық фильмдер көрсетті.
- «Жолдарда абайлаңыз» сурет байқауы,
- Дене шынықтыру мұғалімдері дене шынықтыру сабақтарында қауіпсіз мінез-құлық туралы оқушылармен нұсқамалар, әңгімелесулер өткізеді, нұсқамалар журналына енгізіледі.

Балалар «ЖҚЕ сақтаңыз» сурет байқауын өткізіп, «Жүргізуші, абайлаңыз!» акциясына қатысты. ЖҚЕ бойынша жадынамалар дайындап, тараттық. «ЖҚЕ білу және сақтау» викторинасын өткізді, Бастауыш сыныптарда жол қозғалысы ережелерін білу ойыны өткізілді. Балалар жұмбақтарды, ребустарды анықтап, сұрақтарға жауап берді.

Қорытынды: Балалардың жол-көлік жарақаттануының алдын алу жөніндегі жұмысты талдау мектепте жол қозғалысы ережелерін насихаттау және балалардың жол-көлік жарақаттануының алдын алу бойынша едәуір жұмыстар жүргізіліп

жатқанын көрсетеді. Өткен жылы ЖКО алдын алу бойынша өткізілген іс-шаралардың нәтижесінде мектеп оқушыларының жол-көлік оқиғалары орын алған жоқ, бұл жүргізіліп жатқан жұмыстың оң нәтиже беретінін көрсетеді. Оқу жылының басында қойылған мақсаттарға қол жеткізілді.

Мектеп ішіндегі тәрбие жұмысы жоспары бойынша тәрбие жұмысының құжаттары тексерілді. Сынып жетекшісінің жұмысына мониторинг жүргізілді, онда әркімнің жұмысын нақты көруге болады, барлық сынып жетекшілері сынып сағаттарын, әңгімелерді және т.с.с. инстаграмм,фейсбукке жария етпейді, барлық сынып жетекшілерінің практикалық жұмысы көрініс табады. тәрбие жұмыстарының папкалары тексерілді, Шетеннова Н.С., Бүркітбаева А.Р., Аузарова У.И., Шадетхан А. олардың ішінде аталып өткен сынып жетекшілер жыл көлемінде тәрбие жұмысының құжаттарын уақытылы толтырып, ешқандай ескертусіз белсенді жұмыс жасады. Тексеру нәтижесінде бір-екі сынып жетекшілері өздеріне тапсырылған тапсырмаларды орындайды, алайда өздерінің лауазымдық міндеттерін білмейді. Сыныптармен, балалармен, ата-аналармен тиісті түрде жұмыс жүргізілмейді. Сыныппен іс-шаралар өткізілмейді, ашық іс-шаралар өткізілмейді, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға қатыспайды, олардың функциясына тек сыныпқа қатысты нәрсе ғана кіреді, ал мектеп іс-шараларында олардың өнерін дамыту, сүйемелдеу, бақылау олардың функциясына кірмейді деп санайды

Кітапхана жұмысында балаларды кітапқа тартудың, оқуға қызығушылықты тәрбиелеудің түрлі формалары мен әдістері пайдаланылды. Кітапхана қызметінің маңызды бағыты түрлі көрмелер арқылы ашу болып табылады. Кітапханада мерейтойлық және атаулы күндерге де, түрлі айлықтарға да әртүрлі көрмелер рәсімделеді. Сондай-ақ, "Абай мұрасы- ұрпаққа өнеге", "Кітап - аспайтын асыл досымыз", "Назар аудар! Жаңа кітап! "және т.б. жазушылардың мерейтойларына тақырыптық сөрелер мен кітап көрмелері үнемі рәсімделіп тұрады. Республика күніне арналған "Менің Қазақстаным! Менің Отаным! " көрме ұйымдастырылды. Бұл көрмелерде материалдар мерекенің тарихын және қызықты фактілерді айтып қана қоймай, көрмеден әдебиетті ұсынып, оқырмандармен әңгімелесетіндей етіп іріктеледі. Қазақ жазушылары мен мерейтой иелеріне арналған көрмелерге ерекше көңіл бөлінеді. Биыл біз А.Байтұрсыновтың 150, С.Сейфуллиннің 130, Құрманғазының 200 жылдығын атап өттік. Кітаптарға шолу жасалды. Оқу жылында мектеп оқушылары арасында бірнеше оқулар өткізілді.

Мектеп кітапханасы «Оқуға құштар мектеп» жобасы бойынша тығыз жұмыс істейді. Жоғары буында «Оқуға құштар мектеп» жобасы бойынша сынып жетекшілерінің көмегімен іс-шаралар өткізіледі. Сондай-ақ, инстаграмда жаңа кітаптардың бейне- таныстырылымдарын оқушылармен түсірген жариялап отырамыз. «Оқуға құштар мектебі» жобасы бойынша 5-9 сыныптардың арасында кітапханашы Ақаева А.Л-Х. түрлі нысандағы іс-шаралар өткізеді, бұл да оқушылардың оқу мәдениетінің деңгейін арттырады. Кестеге сәйкес 5-9 сыныптар арасында түрлі формадағы іс-шаралар (дөңгелек үстелдер, викториналар, конференциялар) өтті. Оқушылар оқыған кітаптары туралы өз пікірлерімен бөлісті. Біреулер сүйікті кітаптары туралы әңгімелеп берді. Сондай-ақ, байқауларда іс- шараларында өз білімдерін көрсетті. Үзілістерде балалар келіп мерзімді оқиды, жаңадан келіп түскен кітаптар туралы әңгімелеседі. Кітапхананың 2024-2025 оқу жылындағы жұмысын талдай

отырып, мынадай қорытынды жасауға болады:

Кітапхана жұмысы кітапхананың жылдық жоспарына және мектептің 2024-2025 оқу жылына арналған жұмыс жоспарына сәйкес жүргізілді.

Мектеп кітапханасының жыл ішіндегі қызметін талдау келесі оқу жылында мектеп кітапханасының негізгі функциялары ретінде ақпараттық, білім беру және мәдени, ал басты міндеттердің бірі - оқырмандарда оқу мәдениетін қалыптастыру ретінде пайдалана отырып, кітапхана жұмысын жалғастыру қажеттігін көрсетеді. Кітапхананың білім беру функциясы жалпыадамзаттық мәдениет жетістіктерін барынша пайдалануға негізделген, сондықтан оның мазмұнын кітаптарды іздеу және таңдау кезінде оқырмандарға кеңес беру, оқушылармен кітапханалық-ақпараттық білім негіздері бойынша сабақтар өткізу сияқты жұмыс нысандары арқылы ашу керек. Оқырмандармен жеке, топтық және бұқаралық жұмыс түрлерінің көмегімен әдебиетті насихаттау бойынша жұмыс жүргізу.

Еңбекқорлық және біліктілік құндылығы бойынша қарттар күніне орай және ата-аналарды немесе заңды өкілдерді педагогикалық қолдау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес іс-шаралар өткізілді (бұдан әрі - ата-аналар) балаларды мектепте тәрбиелеуде және дамытуда (бұдан әрі - Әдістемелік ұсынымдар) балаларды оқыту және тәрбиелеу мәселесі бойынша мектептің ата-аналармен өзара іс-қимылын күшейту, сондай-ақ оң мәдениетті дамыту мақсатында ата-аналарда «Даналық мектебі» клубы ашылды. Жетекшісі: Кульжанова А.М. Клуб қызметінің мақсаты «Даналық мектебін» дамытуды қолдау және ата-ана арқылы аға ұрпақтың педагогикалық әлеуетін жаңғырту болып табылады және ата-аналар мәдениетін қалыптастыру және өскелең ұрпақты тәрбиелеудің өзекті мәселелерін шешу үшін аға ұрпақтың тәжірибесін табысты пайдалануға бағытталған.

Педагог пен ата-аналардың өзара іс-қимылының құрамдас бөлігінің бірі отбасылық тәрбиені түзету болып табылады.

Осы мақсатта ата-аналармен кездесулер өткізілді. «Біртұтас тәрбие бағдарламасы» бойынша ата-аналарды педагогикалық қолдау сабақтары өткізілді. Жағымды ата-аналық ерекшеліктері: жағымды эмоциялардың жағымсыз эмоциялардан басым болуы, жағымды көңіл-күй; жасөспірімнің қасиеттеріне назар аудару, күшті және жағымды мінез-құлық қасиеттерін дамыту. Сонымен қатар, 1-4 сыныптарда «Баланың бас ұстазы - ата-ана» тақырыбында ата-аналардың сыныптық жиналыстары өтеді. 5-9сыныптарда «Ата-аналар мен балалардың қарым-қатынас психологиясы, балалардың қауіпсіздігі» тақырыбындағы сынып жиналыстары өтті. «Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы» жоспарына сәйкес ата-аналардың өз баласының бірегейлігін, оның темпераментін, мәдени дәстүрлерін және педагогтармен өзара іс-қимыл мүмкіндіктерін ескере отырып ашуға дайындығын қалыптастыру мақсатында «Әрбір бала бірегей: оны қалай ашуға болады» атты ата-аналар жиналысы өткізілді. «Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы» жоспарына сәйкес. Міндеттер қойылды: ата-аналардың баламен оның жас шамасындағы дағдарыс кезеңінде өзара түсіністікке қол жеткізуге ұмтылысын дамыту, адам дамуының жас шамасындағы

кезеңділігінің мәдени бастаулары және жасөспірімнің дағдарыс кезеңіндегі экологиялық өмір сүру ерекшеліктері туралы ата-аналардың түсініктерін кеңейту және тереңдету, ата-аналардың жасөспіріммен үйлесімді өзара қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру: сындарлы келіссөздер жүргізу, жанжалдарды шешу, ренішті кешіру.

Қорытынды: Барлық өткізілген іс-шаралар отбасылық тәрбиеде, өзіне деген құрмет сезімін тәрбиелеуде маңызды мәнге ие. Үнемі назар аударуды талап ететін балалардың ата-аналарымен сынып жетекшілерінің тікелей қатысуымен үздіксіз өзара іс-қимыл жүзеге асырылды. Талдау көрсеткендей, ата-аналармен жұмыс істеуде қиындықтар болған және бар: барлық ата-аналар педагогикалық ұжыммен бірлесіп жұмыс істеудің маңыздылығын түсінбейді, кейбіреулер балаларды тәрбиелеуден сырттай бақылаушы болып қалады. Мектепте проблемалы отбасылар жоқ деп айтуға болады. Ата-аналар мектепке жиі келіп, балаларымен бірге іс-шараларға қатысса деймін. Алдағы оқу жылында осы бағыттағы жұмысты кеңейтуді жоспарлап отырмыз.

Құқық бұзушылықтар мен қылмыстардың, балалардың қадағалаусыз қалуының алдын алу. Жыл сайын сыныптың әлеуметтік картасы жасалады, яғни мектептің картасы жасалады, онда әлеуметтік картаны талдау кезінде отбасылардың санаттары мен құрамы, ата-аналардың білім деңгейі, оқушылардың бос уақытты ұйымдастыру қызметі қарастырылады. Әлеуметтік карта мектептегі әлеуметтік жағдайды талдауға және бағалауға арналған ақпаратты қамтуы тиіс.

Ата-аналар қоғамдастығының көпшілігі қазіргі уақытта мектептермен ынтымақтастықтың қажеттілігін түсінбейді, өйткені олардың тұрақты жұмыспен қамтылуына байланысты балаларға жеткілікті уақыт бөлінбейді.

Қорытынды:

Осы бағытта атқарылған жұмыстар қанағаттанарлық бағағалайық. Өткен жыл ішінде көп жұмыс жасалды, бірақ жұмыс істеу қажет мәселелер әлі де бар. Кейбір сыныптарда ата-аналар жиналыстарына қатысу деңгейі бұрынғысынша төмен күйінде қалып отыр, мектепшілік іс-шараларға кейбір ата-аналар әртүрлі себептермен қатыса алмайды.

2024-2025 оқу жылында ата-аналардың жалпыға бірдей оқуының жұмысына ерекше назар аударылсын, мектеп әкімшілігі ата-аналармен жұмысты ұйымдастыруды бақылауға алсын, оның тиімділігі балалар мен жасөспірімдерді оқыту мен тәрбиелеуге байланысты бірқатар проблемаларды шешуге көмектеседі. Педагогтар ата-аналармен өткізілетін іс-шараларды әртараптандырып, мүмкіндігінше көп ата-аналарды тартуы қажет. Жұмыс барысында ерекшеленген проблемалар негізінде міндеттерді тұжырымдауға болады:

- балаларды тәрбиелеу саласындағы педагогикалық ұжымның әдістемелік деңгейін арттыру жөніндегі жұмысты жалғастыру.
- оқушылардың денсаулығын сақтауды арттыру, оқушылардың салауатты өмір салты туралы дұрыс түсінігін қалыптастыру.
- бастаманы, дербестікті, шығармашылықты дамыту және жобалық қызметті енгізу және дамыту арқылы мектеп балалар ұжымын одан әрі

біріктіру, конкурстарға, фестивальдарға қатысу және өткізу және т.б.

- төзімділікті тәрбиелеу, құқық бұзушылықтың алдын алу, тәрбиелеу деңгейін арттыру, тәртіптілікті нығайту, оқушылардың тәрбиелеу деңгейін арттыру үшін олардың бірыңғай мектеп ережелері мен талаптарын сақтауы жөніндегі жұмысты күшейту.
- педагогикалық ұжым арасында тәрбие жұмысын одан әрі жетілдіру үшін балалар ұжымын зерделеу бойынша диагностикалық жұмысты жандандыру.
- ата-аналарды бірлескен қызметке тарту, ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыруға ықпал ету.
- оқушыларды оқыту мен тәрбиелеудегі тұрақты оң нәтижелерді сақтау үшін мұғалімнің кәсіби мәдениеті мен педагогикалық шеберлігінің деңгейін арттыру.

Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары Кульжанова А.М.